

ЕКОНОМІЧНА ЕФЕКТИВНІСТЬ ВИКОРИСТАННЯ МОЛОДНЯКУ СВИНЕЙ ВЕЛИКОЇ БІЛОЇ ПОРОДИ РІЗНИХ ГЕНЕАЛОГІЧНИХ ЛІНІЙ

В. І. Халак¹, М. О. Ільченко², О. С. Грабовська³, П. В. Петулько⁴
v16kh91@gmail.com

¹ДУ Інститут зернових культур НААН, м. Дніпро, Україна

²Інститут свинарства і агропромислового виробництва НААН, м. Полтава, Україна

³Інститут біології тварин НААН, м. Львів, Україна

⁴Дніпровський державний аграрно-економічний університет, м. Дніпро, Україна

Мета роботи — дослідити показники відгодівельних та м'ясних якостей молодняку свиней великої білої породи різних генеалогічних ліній та розрахувати економічну ефективність їх використання.

Дослідження проведено на племінному заводі з розведення свиней великої білої породи ТОВ «Агро-Еліта» Дніпропетровської обл. Об'єкт дослідження — молодняк свиней генеалогічних ліній Чингіза 6295, Сніжка 5889, Славутича 491 і Ману 6777. Оцінку тварин за відгодівельними і м'ясними якостями проводили з урахуванням показників: середньодобовий приріст живої маси за період контрольної відгодівлі, г; вік досягнення живої маси 100 кг, діб; витрати корму на 1 кг приросту живої маси, корм. од.; довжина охолодженої туші, см.; товщина шпигу на рівні 6–7 грудних хребців, мм; площа «м'язового вічка», см²; маса задньої третини охолодженої півтуші, кг. Комплексну оцінку молодняку свиней різних генеалогічних ліній за відгодівельними і м'ясними якостями розраховували за формулою: $I_v = 100 + (242 \times K) - (4,13 \times L)$, де: I_v — комплексний індекс відгодівельних та м'ясних якостей (індекс Б. Тайлора, 1996), K — середньодобовий приріст живої маси, кг; L — товщина шпигу на рівні 6–7 грудних хребців, мм; 242; 4,13 — постійні коефіцієнти (цит. за Ващенко П. А., 2019). Біометричну обробку результатів досліджень та їхню економічну ефективність розраховували за загальноприйнятими методиками (Г. Ф. Лакін, 1990; М., 1983).

Встановлено, що молодняк свиней великої білої породи підконтрольного стада ($n=65$) має достатньо високі показники відгодівельних і м'ясних якостей: середньодобовий приріст живої маси за період контрольної відгодівлі становив $709,7 \pm 4,65$ г ($C_v=5,28\%$), вік досягнення живої маси 100 кг — $184,2 \pm 0,68$ діб ($C_v=2,98\%$), товщина шпигу на рівні 6–7 грудних хребців — $26,2 \pm 0,33$ мм ($C_v=10,28\%$), витрати корму на 1 кг приросту живої маси — $3,99 \pm 0,018$ корм. од. ($C_v=3,69\%$), довжина охолодженої туші — $96,4 \pm 0,34$ см ($C_v=2,86\%$), площа «м'язового вічка» — $35,2 \pm 0,49$ см² ($C_v=7,74\%$), маса задньої третини охолодженої півтуші — $10,5 \pm 0,11$ кг ($C_v=5,74\%$), індекс Б. Тайлора — $163,42 \pm 2,178$ бала ($C_v=10,74\%$). Максимальними показниками середньодобового приросту живої маси за період контрольної відгодівлі, довжини охолодженої туші, площі «м'язового вічка» та індекса Б. Тайлора характеризуються тварини лінії Славутич 491. Різниця за цими показниками, порівняно з ровесниками інших ліній, склала $15,9$ ($td=1,59$, $P>0,05$) — $52,3$ г ($td=3,98$, $P<0,01$), $0,2$ ($td=0,21$, $P>0,05$) — $2,06$ см ($td=3,06$, $P<0,01$), $0,98$ ($td=1,42$, $P>0,05$) — $4,01$ см² ($td=5,27$, $P<0,001$), $9,29$ ($td=2,24$, $P<0,05$) — $31,79$ бала ($td=7,20$, $P<0,001$) відповідно. У молодняку свиней лінії Славутич 491 виявлено мінімальні значення віку досягнення живої маси 100 кг ($179,3 \pm 1,22$ діб, $C_v=2,62\%$), товщини шпигу на рівні 6–7 грудних хребців ($23,9 \pm 0,40$ мм, $C_v=6,60\%$) та витрат корму на 1 кг приросту живої маси ($3,92 \pm 0,025$ корм. од., $C_v=2,56\%$). За розрахунками економічної ефективності використання молодняку свиней великої білої породи різних генеалогічних ліній встановлено, що максимальну прибавку продукції одержано від тварин ліній Славутич 491 ($+3,09\%$ або $753,21$ грн./гол.) та Сніжок 5889 ($+0,71\%$ або $173,08$ грн./гол.).

Встановлено, що молодняк свиней великої білої породи підконтрольного стада має достатньо високі показники відгодівельних і м'ясних якостей. За ознаками, які є обов'язковими під час проведення бонітування свиноматок і кнурів-плідників (додаток 11 до пункту 4.5.3 Інструкції з бонітування свиней), вони належать до I класу та класу еліта. В розрізі генеалогічних ліній максимальні абсолютні показники відгодівельних та м'ясних якостей і прибавку додаткової продукції одержано від тварин лінії Славутич 491 ($+3,09\%$ або $753,21$ грн./гол.). Ефективним методом оцінки зазначених груп ознак є використання індексу Б. Тайлора.

Ключові слова: МОЛОДНЯК СВИНЕЙ, ПОРОДА, ГЕНЕАЛОГІЧНА ЛІНІЯ, ВІДГОДІВЕЛЬНІ ТА М'ЯСНІ ЯКОСТІ, МІНЛИВІСТЬ, ЕКОНОМІЧНА ЕФЕКТИВНІСТЬ